

Can Valls

Lliçà de Vall

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Carretera de Sabadell-Granollers, km. 10. Lliçà de Vall
Alçada: 102

Coordenades:

Latitud: 41.57447
Longitud: 2.20756
UTM Est (X): 433936
UTM Nord (Y): 4602835

Classificació

Número de fitxa 08108 - 35
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XVIII-XXI
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Masia antiga en procés de reconstrucció i rehabilitació.
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 001916900DG30C0001GI
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dt., 16/11/2021 - 11:07

Descripció

Conjunt format per una antiga masia, destruïda durant la Guerra Civil i actualment en procés de reconstrucció, més un casal aixecat a la dècada de 1940. Es troba emplaçat a l'oest del terme municipal, prop de l'antic camí ral que anava cap a Sabadell i de l'actual carretera. Les dues cases queden envoltades per espais de treball i dependències agropecuàries.

L'antiga masia només conserva l'obra originària en part dels murs, bàsicament els trams més baixos. Pel que es pot observar, la façana principal, encarada vers migdia, s'estructurava en base a tres eixos d'obertures, amb un portal central d'arc rebaixat. A la façana posterior en algun tram els murs antics es conserven fins el primer pis. Els paraments són fets amb un tipus de maçoneria pròpia de la zona que es caracteritza per una barreja de material petri, amb un predomini de les pedres arrodonides i gairebé sense lligar amb morter. Les llindes de les finestres devien ser majoritàriament de fusta. La reconstrucció de la casa a les parts més altes s'ha fet emprant el maó. La casa antiga es va ampliar cap a ponent, possiblement al segle XIX, amb dependències i coberts que ja incorporen els emmarcaments i parts de l'obra feta amb maó.

El casal nou, separat uns metres a ponent, segueix el model de masia de planta quadrada amb torre central i coberta a quatre vessants. Consta de planta baixa més un pis. L'obra es feta totalment amb maó i presenta les façanes als quatre vents, ordenades mitjançant ritmes d'obertures regulars. La façana que originàriament era la principal, encarada vers migdia, presenta una composició en base a tres eixos d'obertures, amb un portal central de fusta i vidre que queda aixoplugat per una parra que fa de porxo. En aquest sector hi trobem una zona enjardinada amb cactus i altres plantes decoratives que conformaven antigament l'accés principal i que avui resta abandonada. Al nivell del primer pis, a l'alçada de la cornisa, sobresurten un seguit de bigues de ferro que probablement havien de sustentar un balcó corregut perimetral que no es va arribar a construir mai. La resta de façanes es distribueixen igualment en base a tres eixos. Actualment l'accés a l'habitatge es fa pel portal de la façana posterior.

A la part alta de la casa destaquen un ampli ràfec remarcant amb sèries de cabirons, la forma encorbada dels quatre careners de la teulada així com la torre central, de planta rectangular. Aquesta segueix una línia tipològica en sintonia amb la resta de l'edifici i presenta sèries d'obertures a cada costat, algunes actualment tapiades. Al costat est la casa té adossats petits coberts.

Observacions:

Dades documentals facilitades per l'Arxiu Municipal i pel Centre d'Estudis i Recerca de Lliçà de Vall (CER). Informació oral facilitada pel propietari.

Història

Aquest mas és d'origen medieval. En el fogatge de 1497 apareix com a can Feu i en el següent fogatge, de 1515, s'identifica el propietari com a "Joan Valls alias Feu". En el fogatge de 1553 hi apareix Bernat Valls. No en coneixem més notícies documentals, però cal suposar que la casa s'aniria engrandint en els segles posteriors.

Ja a principis del segle XIX, en l'Apeo de 1818 apareix com a can Vall, i el propietari era Anton Estany Valls. A principis del segle XX una pubilla, Francisca Estanc, es va casar amb Isidre Arimon Farrés, avi de l'actual propietari. Durant la Guerra Civil la casa fou cremada i va quedar en ruïnes. Després de la guerra, pels volts de 1949, Isidre Arimon va construir una casa de nova planta al costat de l'antiga, mentre que les ruïnes de l'antic mas es van aprofitar com a coberts i quadres per a vaques i porcs. L'hereu d'Isidre fou Joan Arimon Estanc. Ell i els seus descendents han continuat vivint a la casa i són de les poques famílies a Lliçà

de Vall que ha continuat dedicant-se a les tasques del camp i a la ramaderia. Cap a la dècada de 1990 els canvis que es van fer en el traçat de la carretera van motivar que es deixés de fer servir l'accés de la façana principal i que s'adoptés el portal posterior. Pels volts de 2017 el fill del propietari va començar a reconstruir la casa antiga amb un projecte que en restableix la fesomia tradicional, tal com era segons es pot veure en fotografies que s'han conservat.

Bibliografia

BUSTO VEIGA, Anna M. (2017). *Els nostres records. A l'Arxiu Municipal de Lliçà de Vall*. Ajuntament de Lliçà de Vall, p. 36.

CARRERAS FONT, Núria et al. (1999). *Lliçà de Vall, 1.000 anys d'història*. Ajuntament de Lliçà de Vall, p. 138.

GARCIA-PEY, Enric (1999). *Lliçà d'Avall/de Vall. Recull onomàstic*. Ajuntament de Lliçà de Vall, p. 238.

